

PERSBERICHT

Ontwerp glas-in-lood ramen Jan Toorop na 100 jaar gerealiseerd alsmede nieuwe glasmozaïeken van Gijs Frieling.

Haarlem, 25 oktober 2022 – Gedurende de restauratie van de KoepelKathedraal in Haarlem bleek dat diverse voor deze kerk ontworpen kunstwerken nooit zijn gerealiseerd. Architect Cuypers heeft bovendien bewust plaatsen leeg gelaten om de kathedraal na de voltooiing nog verder te verfraaien.

Tijdens de restauratie (2010-2018) lukte het om er alsnog enkele toe te voegen en recent zijn glas-in-lood ramen van Jan Toorop (1858-1928) en glasmozaïeken van Gijs Frieling (1968) aangebracht. Toorop maakte zijn ontwerp ruim honderd jaar geleden, Gijs Frieling in 2022. De KoepelKathedraal behoort wereldwijd met onder meer de Sagrada Familia, de Sacré-Coeur en de Westminster Cathedral tot de vijf belangrijkste tussen 1850 en 1950 gebouwde kerken.

De door Joseph Cuypers ontworpen kathedraal is bijna net zo groot als de Notre Dame in Parijs. De kerk telt 12 grote en kleine torens en een koepel van 65 meter hoog en bevat bouwstijlen als neogotisch, neoromaans, Jugendstil en stijlelementen van de Amsterdamse School en Berlage. Meer dan 60 kunstenaars hebben er de afgelopen eeuw aan gewerkt onder wie Jan Toorop, Han Bijvoet en Mari Andriessen. Maar er is ook recente kunst te zien van onder meer Jan Dibbets, Gijs Frieling en Marc Mulders.

Tijdens de restauratie doken uiteenlopende ontwerpen op die voornamelijk vanwege geldgebrek nooit bleken te zijn uitgevoerd. De KoepelKathedraal slaagde er in om een deel daarvan alsnog te realiseren. Ook werden kunstenaars ingeschakeld om de kerk van eigentijdse kunst te voorzien. Zo zijn in het middenschip glas-in-lood ramen van Jan Dibbets geplaatst en in de doopkapel glaspanelen van Marc Mulders. Gijs Frieling tekende voor het glasmozaïek 'Het Brandende Braambos' en recent werden opnieuw door hem ontworpen glasmozaïeken met als thema "De goede herder" in de hal bij de hoofdentree van de kathedraal aangebracht. De vervaardiging van de glasmozaïeken vond plaats in de crypte van de kathedraal. Drie maanden lang, vier dagen per week heeft een vast team van jonge kunstenaars steentje voor steentje met grote toewijding gewerkt aan de realisatie van het glasmozaïek. Dankzij mecenasen die de moderne kunst een warm hart toedragen werd dit mogelijk gemaakt.

Bekend was dat Jan Toorop in het verleden ontwerpen voor tegeltableaux en glas-in-lood ramen voor de Aloysiuskapel had gemaakt. Maar alleen de tableaux zijn aangebracht. Voor de drie ramen was geen geld meer. Na de dood van Toorop in 1928 verdwenen de originele ontwerpen uit het zicht. Totdat in 1989 de ontwerpen voor twee grote ramen op een veiling bij Sotheby's in Amsterdam onder de hamer kwamen. Ze werden gekocht door kunsthandel Studio 2000 uit Blaricum. Toen het idee ontstond om het werk van Toorop alsnog uit te voeren, werkte de nieuwe eigenaar van de ontwerpen graag mee. In samenspraak met glasatelier Stef Hagemeijer uit Tilburg en andere deskundigen kon de realisatie in gang worden gezet. Tijdens dit traject kwam overigens een tot dan toe onbekend ontwerp voor het derde raam boven tafel. Dat is inmiddels ook gerealiseerd. De financiering van het project was mogelijk dankzij bijdragen van onder meer glasatelier Stef Hagemeijer, giften van privé personen en drie stichtingen.

Ter gelegenheid van het voltooiën van de nieuwe kunstwerken werd vrijdagmiddag 21 oktober in de KoepelKathedraal een mini symposium gehouden onder leiding van Hester Alberdingk Thijm, directeur van de Akzo Nobel Art Foundation. Professor Dr. P. van den Akker hield een lezing over de "onvoltooiing" van de ramen van Jan Toorop. Aansluitend vond onder leiding van Gijs Assmann een paneldiscussie plaats met Gijs Frieling, Jan Dibbets en glazenier Stef Hagemeijer. Organist Ton van Eck bracht het stuk Panis Angelicus van César Franck (1822-1890) ten gehore met soliste Bobbie

Blommesteijn en tot slot van het symposium (samen met Erik-Jan Eradus) de compositie Grand Choeur Dialogue van Eugène Gigout.

De Koepelkathedraal is alle dagen open van 13.00 uur tot 17.00 uur.

Voor algemene informatie over de KoepelKathedraal Haarlem zie www.koepelkathedraal.nl

Noot voor de redactie

**Voor aanvullende informatie kan contact worden opgenomen met Birgit Brakel, birgitbrakel@hotmail.com of secretariaat@koepelkathedraal.nl of telefonisch: 06 1392 2291
Of bij Wim Eggenkamp: wmn.eggenkamp@gmail.com of telefonisch 06 53497194.**